

N:o 34.

Herr **P. A. H. Stjernspetz**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om meddelande af skärpta bestämmelser för tillverkning, import och försäljning af konstsmör.*

Då det genom noggranna efterforskningar och undersökningar visat sig, att konstsmör numera ofta tillverkas af de mest vämjeliga fettämnen, såsom af i farsoter sjelfdöda djur m. m. och på ett sådant sätt, att de i råämnet befintliga sjukdomsfrön, exempelvis af binnikemasken, tuberkler etc. etc, icke blifva dödade, utan kunna fortplantas i menniskokroppen efter förtärandet af sådant smör, då vidare sådant smör otvifvelaktigt från flere främmande länder hit införes under samma benämning som natursmöret och äfven under samma falska namn här försäljes, är det hög tid på, att en lagstiftning införes, som skyddar våra medborgare från en farlig förgiftning utaf det ofta osunda konstsmöret, på samma gång som en behöflig kontroll, att man icke finge sälja »mängdt för omängdt» kunde åstadkommas. Utom dess verkar försäljningen af den falska varan ytterst menligt på afsättningen af vårt egna oförfalskade natursmör.

I flere länder pågår ett raskt lagstiftningsarbete i samma afseenden emot konstsmöret. Sålunda har England nyss antagit nya lagar emot detsamma och i Danmark står samma fråga för närvarande på dagordningen.

Då jag emellertid icke anser mig kompetent uppgöra ett nytt lagförslag, hvartill fordras noggrannare utredningar i både ett och annat hänseende, än som af mig kunna åstadkommas, har jag ansett mig endast böra uppställa de hufvudgrunder, hvilka jag trott böra tillämpas vid upprättandet af en ny förordning angående konstsmör, öfverlem-

nande till Riksdagen att göra de förändringar härutinnan, som kunna anses lämpliga.

Dessa anser jag hufvudsakligen böra blifva:

att alla kärl, hvaruti smör eller konstsmör inkommer till riket, må vara märkta med det landets namn, hvarifrån varan kommer och är tillverkad, äfvensom med namn på fabrikanten och fabriken stämpel, samt att konstsmöret särskildt må vara märkt med namnet margarin och packadt i kärl, som väsentligen skilja sig från sådana, hvaruti natursmör vanligen packas;

att uppgifter genom svenska konsulaten i utlandet skola årligen insändas med uppgift på de utländska konstsmör-fabrikerna och deras respektive märken jemte klassifikation på beskaffenheten af det konstsmör, som vid de olika fabrikerna tillverkas, att intet annat konstsmör må i riket införas än det, som tillverkats vid fabriker, som äro ställda under vederbörlig kontroll, så att man kan vara betryggad, att inga för helsan skadliga ämnen ingå i tillverkningen;

att blifvande fabriker af konstsmör här i landet må ställas under statens kontroll;

att med konst- eller så kallade margarinsmör må menas hvarje smörliknande fabrikat, uti hvilket fettämnet icke uteslutande är hemtadt af mjölk eller grädda;

att med margarin må menas hvarje ämne, afsedt att likna eller ersätta natursmör, antingen blandadt eller icke med dylikt, och att intet sådant ämne må få säljas annat än under namnet margarin och under de vilkor i öfrigt, som kunna komma att stadgas;

att å hvarje torg eller försäljningslokal, der konstsmör säljes eller utbjudes, skall såväl *utanför* densamma som *inuti* lokalen med stora bokstäfver, anbringade på ett genast i ögonen fallande sätt, vara tillkännagifvet: »Här säljes konstsmör»;

att alla kärl, hvaruti konstsmör förvaras, försändes, säljes eller utbjudes, skola, så väl å bottnarne som sidorna bära tydlig *outplånlig* inskrift i stora bokstäfver »Margarin»;

att omslag vid inpackning af konstsmör, som utlemnas till köparne, må bära beteckningen »Margarin» jemte säljarens namn och adress. Likaså skola alla regelbundet formade stycken konstsmör, som säljas, bära namnet »Margarin»;

Konstsmör, som ur riket utföres, skall förvaras i kärl märkta med »Margarin» i stora, tydliga bokstäfver, jemte fabriken märke, hvarjemte varan skall i utskeppnings- och frakthandlingen angifvas såsom »Margarin»;

att vederbörande allmänna åklagare, polis i stad och på landet samt tjänstemän vid tullstationer skola, der misstanke uppstår om förbrytelse mot lagens föreskrifter, låta anställa undersökning och analys. Kostnaderna härför må förskotteras af kommunen, men uttagas sedan af lagbrytaren;

att böter till högt belopp och fängelse för förbrytelse mot lagen må stadgas, hvaraf $\frac{2}{3}$ af böterna tillfalla angifvaren och $\frac{1}{3}$ kommunen, hvaruti förbrytelsen är begången, hvarförutom varan konfiskeras och tillfaller kronan;

att hvar och en som säljer margarin för smör, må anses vara medveten om lagbrottet och straffas därför, så vida han icke kan visa, af hvem han emottagit varan till försäljning;

att lagbrytarens namn, jemte förbrytelsen må publiceras i platstidningarne, hvarförutom anslag om förbrytelsen uppsättes å den plats, der förbrytelsen begåtts, samt å dörrarne till lagbrytarens bostad och butik, allt på hans egen bekostnad;

att biträden och arbetare hos lagöfverträdaren, som ega kännedom om lagbrottet, jemväl må straffas med höga böter eller fängelse.

Skulle Riksdagen för sin del godkänna dessa hufvudgrunder för en skärpt och mera betryggande lagstiftning angående kontrollen å tillverkningen och försäljningen af konstsmör, får jag vördsamt hemställa, det Riksdagen täcktes besluta om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan, det en ny författning, grundad på ofvanstående principer, ofördröjligen må blifva utfärdad, eller i annat fall rent förbud mot importen deraf hit till landet.

Stockholm den 26 Januari 1888.

P. A. H. Stjernspetz.